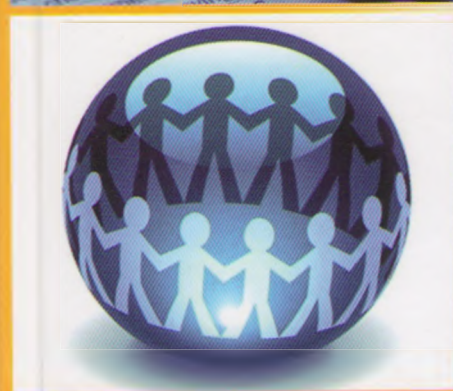
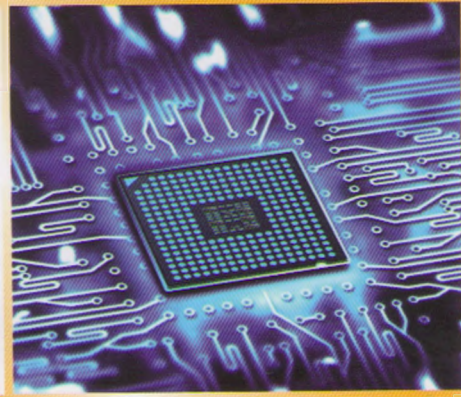

М. ҚОЗЫБАЕВ АТЫНДАҒЫ СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН МЕМЛЕКЕТТІК УНИВЕРСИТЕТТІҢ ҒАЛЫМДАРЫ

УЧЕНЫЕ
СЕВЕРО-КАЗАХСТАНСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА
ИМ. М. КОЗЫБАЕВА

УДК 378
ББК 74.58
С 60

М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің Ғылыми кеңесі баспаға ұсынған
(№ 13 Хаттама, 22.06.2017 ж.)

Пікір білдірушілер:
Плешаков А.А. т.ғ.к., доцент
Ибраев С.И. т.ғ.к., доцент

Редакциялық аяқ:

С.М. Өмірбаев, М. Қозыбаев атындағы СКМУ ректоры, профессор, э.ғ.д.;
А.А. Мұхатаев, Стратегия және халықаралық ынтамақтастық жөніндегі проректор, доцент, п.ғ.к.;
Е.И. Кендюх, Ғылым және инновациялар жөніндегі проректордың м.а., доцент, э.ғ.к.;
А.Е. Күдерина, Тәрбие жұмысы және әлеуметтік мәселелер жөніндегі проректор, п.ғ.к.;
Редактор-құрастырушы:
А.Н.Саржанова, «Бастапқы және мектепке дейінгі білім берудің теориясы мен әдістемесі» кафедрасының доценті, п.ғ.к;

С 60 Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің ғалымдары; Ученые Северо-Казахстанского государственного университета – Караганда: ТОО «Litera», 2017. – 393 б.

ISBN 978-601-210-260-4

М.Қозыбаев атындағы СКМУ-дың 80-жылдығына арналған «Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің ғалымдары» кітабы, тарих, экономика, химия, медицина, техника, ауыл шаруашылық ғылымдарының докторлары, философия, педагогика, филология ғылымдарының докторлары туралы, сондай-ақ әртүрлі мамандықтар бойынша ғылым кандидаттары және PhD докторлары туралы негізгі мәліметтерді қамтиды.

«Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің ғалымдары» кітабы, жиналған материалды М.Қозыбаев атындағы СКМУ тарихында сақтауға, сондай-ақ әлемдік білім беру кеңістігінде қазақстандық білім беру мәртебесін күшейтуге арналған.

Кітап университеттің профессорлық-оқытушылар құрамына, докторанттарына, магистранттарына және студенттеріне, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Солтүстік Қазақстан облысындағы ғылыми ой-өрістерді дамыту тарихына қызығушылық танытатын барлық тұлғаларға арналған.

Рекомендовано к печати Ученым советом Северо-Казахстанского государственного университета им. М. Козыбаева
(Протокол № 13 от 22.06.2017 г.)

Рецензенты
Плешаков А.А., к.и.н., доцент
Ибраев С.И., к.и.н., доцент

Редакционная коллегия:

Омирбаев С.М., ректор СКГУ им. М. Козыбаева, д.э.н., профессор;
Мухатаев А.А., проректор по стратегии и международному сотрудничеству, к.п.н., доцент;
Кендюх Е.И., и.о. проректора по науке и инновациям, к.э.н., доцент;
Кудерина А.Е., проректор по воспитательной работе и социальным вопросам, к.п.н.
Редактор-составитель:
Саржанова А.Н., доцент кафедры «Теория и методика начального и дошкольного образования», к.п.н.;

Книга «Ученые Северо-Казахстанского государственного университета», посвящённая 80-летию СКГУ им. М. Козыбаева содержит основные сведения о докторах исторических, экономических, химических, медицинских, технических, сельскохозяйственных наук, докторах философских, педагогических, филологических наук, а также о кандидатах наук и докторов PhD по различным специальностям.

Книга «Ученые Северо-Казахстанского государственного университета» призвана сохранить собранный материал в истории СКГУ им. М. Козыбаева, а также для укрепления статуса казахстанского образования в мировом образовательном пространстве.

Книга адресована профессорско-преподавательскому составу, докторантам, магистрантам и студентам ВУЗа, а также всем интересующимся историей развития научной мысли Северо-Казахстанской области Республики Казахстан

ӘӨЖ 378
ББК 74.58

ISBN 978-601-210-260-4

© М. Қозыбаев атындағы СКМУ, 2017

КАИМБАЕВА ЛЕЙЛА АМАНГЕЛЬДИНОВНА	180
КАКИМОВА МАЙРА ЕРЕНГАЙПОВНА	182
КАНГУЖИНА КАСИЯ МУРЗАХМЕТОВНА	184
КАРТОВА ЗАУРЕ КЕНЕСОВНА	187
КАШЕНЕВА РАУЗА ӘБУТӘЛПҚЫЗЫ	190
КВАСНЫХ ГАЛИНА СЕРГЕЕВНА	193
КЕНДЮХ ЕВГЕНИЙ ИВАНОВИЧ	196
КОЖАЕВ ШАЛАБАЙ МАЙРАМОВИЧ	199
ҚОЖАХМЕТ АЛТАЙ ҚОЖАХМЕТҰЛЫ	200
КОЖЕВНИКОВА ЛЮДМИЛА НИКОЛАЕВНА	202
КОЛЕСНИКОВА ГАЛИНА АФАНАСЬЕВНА	204
КОЛОМИН ЮРИЙ МИХАЙЛОВИЧ	208
КОЛЬЕВА НАТАЛЬЯ СТАНИСЛАВОВНА	211
КОПЫЛОВА ОКСАНА ВАСИЛЬЕВНА	213
КОРЯГИНА ОЛЬГА ВАСИЛЬЕВНА	215
ҚОШАНОВА ЖАЗИРА ТУЛЕГЕНОВНА	217
КУАНДЫКОВА ДАНАГУЛЬ КАЙНЕТОВНА	219
КУАНТАЕВА МАРХАБА ЕСМАГАМБЕТОВНА	221
КУДЕРИНА АЙЖАН ЕРМЕКОВНА	223
КУЗНЕЦОВА МАРИНА АЛЕКСЕЕВНА	225
ҚҰЛЫБЕКОВА ЖАНАР СЕЙІЛБЕКҚЫЗЫ	227
КУЛИКОВ ВЛАДИМИР ПАВЛОВИЧ	229
КУЛИКОВА ВАЛЕНТИНА ПЕТРОВНА	231
КУРМАШЕВ ИЛЬДАР ГУСМАНОВИЧ	233
КУХАРЕНКО ЕВГЕНИЯ ВЛАДИМИРОВНА	235
КУЧЕР ТАТЬЯНА ПАВЛОВНА	237
ЛЕГОСТАЕВА ЛЮБОВЬ ВАЛЕНТИНОВНА	241
ЛЕЖНЕВА МАРИАННА ЮРЬЕВНА	243
ЛЕОНТЬЕВ ПАВЕЛ ИВАНОВИЧ	245
ЛЕОНТЬЕВА АННА ЮРЬЕВНА	247
ЛИННИК МАРИНА АНАТОЛЬЕВНА	250
ЛЫСАКОВА ТАТЬЯНА НИКОЛАЕВНА	252
МАКАРЧЕНКОВ ВЛАДИМИР МИХАЙЛОВИЧ	254
МАЛИЦКАЯ НАТАЛЬЯ ВЛАДИМИРОВНА	257
МИСЯЧЕНКО СВЕТЛАНА ВИКТОРОВНА	259
МУРЗАБАЕВА МАДИНА ДАЛБАЕВНА	260
МУСАБАЕВА ГУЛБАХША НУРМУКАНОВНА	262
МУХАМЕДЖАНОВА АЙНАГУЛЬ ТАСТЕМИРОВНА	266
МҰҚАТАЕВ АЙДОС АҒДАРБЕКҰЛЫ	268
НАЗАРОВА ВАЛЕНТИНА ДМИТРИЕВНА	271
ОЛЬКОВА ИРИНА АЛЕКСАНДРОВНА	273

С
С
П
П
П
П
П
П
П
РА
РЕ
РЕ
РС
СА
СА
СА
СА
СА
СА
СИ
СО
ТА
ТА
ТА
ТА
ТА
ТЕ
ТЛЕ
ТО
ТУ
ТУ
ТУ
УСЕ
ХА
ХРУ
ЦА
ЧЕ
ЧУ
ЧУ
ША
ША
ША
ШЕ

**МУСАБАЕВА
ГУЛБАХША НУРМУКАНОВНА**

**заң ғылымдарының кандидаты
кандидат юридических наук**

Гүлбахша Нұрмұқанқызы Мұсабаева 1970 жылы 12 сәуірде Солтүстік Қазақстан облысы М.Жұмабаев ауданы (Ноғайбай ауылы) Краснодар ауылында дүниеге келді.

1993 жылы Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды Мемлекеттік Университетін ойдағыдай бітіріп, 1999 жылы Қарағанды мемлекеттік университетінің «Отан тарихы» мамандығы бойынша аспирантураны бітірді. 1993-1999 жылдар аралығында Қарағанды қаласында Е.А. Букетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінде оқытушы және аспирант қызметін атқарды.

Гүлбахша Нұрмұқанқызы 2000-2007 жылдары Петропавл қаласында Мемлекеттік қызмет институтында және Қазақ гуманитарлық-заң университетінің Солтүстік Қазақстан филиалында аға-оқытушы қызметін атқарды.

2007 жылдан бастап М.Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінде «Құқық пәні» кафедрасында доценті болып жұмыс жасады.

2010 жылы Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің диссертациялық кеңесінде құқықтық және саяси теория тарихы 12.00.01 мамандығы бойынша «Арнайы қоныс аудару институты және Қазақстанның мемлекеттік және құқықтық тарихында адамдардың депортациялау» тақырыбында кандидаттық диссертация қорғады.

Г.Н.Мұсабаеваның 60-тан астам ғылыми еңбектері бар. Ол халықаралық конференцияларға (Қазақстан, Ресей, Қырғызстан), сондай-ақ ұлттық және аймақтық ғылыми-тәжірибелік конференцияларға қатысты. Ғылыми мақалалар «Қазақстандағы құқықтық реформа,» Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ хабаршысы. Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ хабаршысы, «Әділет» ғылыми журналдарда және т.б. жарияланды.

Гүлбахша Нұрмұқанқызының 2 оқу құралы жарық көрді. (Арнайы қоныс аудару институты және Қазақстанның мемлекеттік және құқықтық тарихында адамдарды депортациялау: - Петропавл, 2006 ж.; Құқықтың жалпы теориясының қазіргі мәселелері. Дәріс: магистранттарға арналған оқу құралы. -

ЗА
УКАНОВНА

кандидаты
ких наук

де Солтүстік
дар ауылында

Мемлекеттік
мемлекеттік
раны бітірді.
гов атындағы
ант қызметін

ыл қаласында
нитарлық-заң
пы қызметін

к Қазақстан
центі болып

иверситетінің
хы 12.00.01
Қазақстанның
портациялау»

халықаралық
ұлттық және
и мақалалар
хабаршысы.
алдарда және

ді. (Арнайы
е құқықтық
іктің жалпы
оқу құралы. -

Петропавл қ: М.Қозыбаев атындағы СҚМУ 2012 ж.; 2 монография: Қазақстан халқы Ассамблеясының ұйымдастыру мен қызметінің конституциялық-құқықтық негіздері. - Петропавл қ: М.Қозыбаев атындағы СҚМУ, Солтүстік Қазақстан халқының депортациялау Мемлекеттік-құқықтық аспектілері. - Петропавл қ: М.Қозыбаев атындағы СҚМУ, 2017 ж.)

Қазақстан халқы Ассамблеясының ғылыми жобасы "Н.А. Назарбаевтың келісімімен Қазақстандық үлгі және толеранттылық этникааралық қоғамы" республикалық байқауының жеңімпазы, 2016 жылы Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің парламенттік тобының дипломымен марапатталды.

Қазақстан халқы Ассамблеясының ғылыми жобасы "Н.А. Назарбаевтың келісімімен Қазақстандық үлгі және толеранттылық этникааралық қоғамы" республикалық байқауының жеңімпазы, 2015 ж. I дәрежелі дипломмен марапатталған.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ делегатының атынан Қазақстан тарихшыларының Бірінші съезінің қатысушысы (Астана 2011 ж.).

Солтүстік Қазақстан облысы 2012.2013 2014, 2016, 2017 жж. Қазақстан халқы Ассамблея XX, XXI, XXII, XXIV, XXV сессияларының делегаты.

Достықты, ұлтаралық келісімді, азаматтық татулық, байырғы мәдениет, тіл мен ұлттық дәстүрлерін сақтау және насихаттау жұмысты нығайтуға қосқан үлесі үшін 2016 жылы Солтүстік Қазақстан облысының әкімі грантының иегері атанды.

Мінсіз атқарған жұмыстары, қоғамдық өмірге белсене араласқаны және жоғары білікті мамандарды даярлағаны үшін 50-ден астам алғыс хаттар және сертификаттары бар. Мемлекеттік марапаттары:

- «Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне 25 жыл» Мерейтойлық медалі, 2016 ж;

- «Қазақстан Конституциясының 20 жылдығы», Мерейтойлық медалі 2015 ж;

- ҚР Президентінің Алғыс хаты, Қазақстан Президенті Нұрсұлтан Назарбаев халқы Ассамблеясы Қазақстан халқы Ассамблеясының төрағасы 20 жылдығына, 2015 ж;

- ҚР Президентінің Алғыс хаты, 2014 жылы Назарбаевтың Төрағалығымен Қазақстан Ассамблеясы халқының; ұлттық бірлік пен қоғамдық келісімді нығайтуға қосқан үлесі үшін;

- 2016 ж Тұңғыш Президент күніне Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі Е.Сағдиеваның алғыс хаты.

* * *

Мусабаева Гулбахша Нурмуқановна родилась 12 апреля 1970 года в с. Красное (ныне Ноғайбай ауылы) района М. Жумабаева Северо-Казахстанской области.

В 1993 году успешно закончила обучение на историческом факультете Карагандинского государственного университета имени Е.А. Букетова. В 1999 году закончила обучение в аспирантуре КарГУ по специальности

«Отечественная история». С 1993-1999 гг – преподаватель и аспирант КарГУ им. Е.А. Буктова в г. Караганде.

В 2000-2007 гг Гулбахша Нурмуқановна являлась старшим преподавателем Института государственной службы и Северо-Казахстанского филиала Казахского гуманитарно-юридического университета в г.Петропавловске.

С 2007 года работает доцентом кафедры «Правовые дисциплины» Северо-Казахстанского государственного университета им. М.Козыбаева.

В 2010 году защитила кандидатскую диссертацию по теме «Институт спецпереселения и депортации народов в государственно-правовой истории Казахстана» по специальности 12.00.01 - Теория и история права и государства; история правовых и политических учений при диссертационном совете Казахского национального университета имени аль-Фараби.

Мусабаева Г.Н. имеет более 60 научных публикаций. Принимала участие в международных конференциях (Россия, Кыргызстан), а также республиканских и региональных научно-практических конференциях. Научные статьи опубликованы в научных журналах «Правовая реформа в Казахстане», Вестник КазНУ имени аль-Фараби, Вестник ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, ВШП «Әділет» и др.

Мусабаева Г.Н. активно участвует в общественной жизни вуза, города, области и республики. Гулбахшой Нурмуқановной издано 2 учебных пособия: «Институт спецпереселения и депортации народов в государственно-правовой истории Казахстана» (Петропавловск, 2006); «Современные проблемы общей теории права. Курс лекций: учебное пособие для магистрантов» (Петропавловск, 2012); 2 монографии: «Конституционно-правовые основы организации и деятельности Ассамблеи народа Казахстана» (Петропавловск, 2017); «Государственно-правовые аспекты депортации народов в Северный Казахстан» (Петропавловск, 2017).

Мусабаева Г.Н. – победитель Республиканского конкурса научных проектов Ассамблеи народа Казахстана «Казахстанская модель межэтнической толерантности и общественного согласия Н.А. Назарбаева» (2015). Награждена дипломом I степени. Победитель Республиканского конкурса научных проектов Ассамблеи народа Казахстана «Казахстанская модель межэтнической толерантности и общественного согласия Н.А. Назарбаева» (2016). Награждена дипломом депутатской группы Мажилиса Парламента Республики Казахстан.

Участница Первого Конгресса историков Казахстана - делегат от СКГУ им. М. Козыбаева (г. Астана, 2011).

Делегат XX, XXI, XXII, XXIV, XXV сессий Ассамблеи народа Казахстана от Северо-Казахстанской области (2012, 2013, 2014, 2016, 2017 гг.).

Обладатель гранта акима области Е. Султанова за вклад в укрепление дружбы, межнационального согласия, гражданского мира, работу по сохранению и развитию самобытной культуры, языка, национальных традиций (2016).

За безупречный труд, активное участие в общественной жизни и подготовку высококвалифицированных специалистов имеет более 50 грамот, благодарностей и сертификатов. Имеет государственные награды:

- Благодарственное письмо Президента РК, Председателя Ассамблеи народа Казахстана Н.Назарбаева за вклад в укрепление национального единства и общественного согласия (2014);

- Юбилейная медаль «20 лет Конституции Казахстана» (2015);

- Благодарственное письмо Президента РК, Председателя Ассамблеи народа Казахстана Н.Назарбаева в связи с 20-летием Ассамблеи народа Казахстана (2015);

- Юбилейная медаль «Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне 25 жыл» (2016);

- Алғыс хат Министра образования и науки Республики Казахстан Е. Сағадиева ко Дню Первого Президента (2016).